

fremtidigt skal være bestaende, hvorledes den indbyrdes Fordeling skal være mellem svære, Borneveie, lette Borneveie, de nykomne første Classes Landveie, anden Classes Landveie og tredje Classes Veie eller, som de kaldes, Borneveiene. Først naar en saadan Fordeling er truffen, først da vil det være muligt at faae en Oversigt over, om der hos Amtene er en Bornevne tilstede, der svarer til det Borneveie, som nødvendigt maa tilfredsstilles. Det forekommer mig derimod, som sagt, at dette Spørgsmaal, om der virkelig findes Midler hos Amtene til at tilvejebringe de manglende Veie, slet ikke er besvaret ved Lovforslaget eller ved de Forhandlinger, som tidligere have fundet Sted. Dette er et Spørgsmaal, som i høj Grad maa interessere Jylland, hvor der, som bekendt, og som det ogsaa er tilstrækkeligt oplyst i en lille Afhandling, som det ærede Medlem, der først havde Ordet (Mourier-Petersen), har Fortjeneste af at have været med til at udarbejde og at foranledige omdeelt her i Thinget, er, jeg troer, nogleogshyrtve Quadratmile, liggende mellem Ringkjøbing, Ribe, Veile og Skanderborg Amt, paa hvilke der ikke findes en eneste grundforbedret Veie. Man har nu rigtignok trostet sig med, at idetmindste eet af disse Amt vil ved det følgende Lovforslag paa Dagsordenen faae en stor Gæld estergiven, men deri ligger der dog virkelig endnu ikke noget tilstrækkeligt Svar paa det Spørgsmaal, om der enten hos dette Amt eller hos Ribe, Skanderborg eller Veile Amt vil findes Evne til at fuldføre de høist nødvendige Veie, som endnu maae tilvejebringes i disse Amt. Jeg maa derfor ligesom den første ærede Taler (Mourier-Petersen) ansee det for høist nødvendigt, at Spørgsmaalet herom bliver Gjensstand for nogle Overveieelse i et Udvalg.

Men der er et andet Spørgsmaal, som det ligeledes forekommer mig bør besvares ved en Reform af Veivæsenet. Det er det Spørgsmaal, hvorledes man kan fordele Veibyrdene paa en ligeligere Maade. Det forekommer mig, at det er aldeles umuligt at faae Veibyrdene ligeligt fordeelt, naar den saaledes udstykses mellem Amtene, og at det ligeledes for Borneveienes Vedkommende er en ulige Fordeling, der finder Sted, naar Udgifterne blot

fordeles paa de enkelte Sogne, hvorigjennem Veien løber. Det forekommer mig, at man bør have langt større Districter at fordele Borneveierne paa. Naar man ikke som hidtil for Hovedlandveienes Vedkommende vil lade det være Staten, hvorover Udgifterne fordeles, har man dog for Landveienes Vedkommende den Udvei at lade Provindsen, ligesom man for Sogneveienes Vedkommende kan lade Herredet udgjøre det District, som i Fællesskab skal bære Udgifterne, henholdsvis til Landveiene og til Borneveiene. Der var jo ogsaa i Forordningen af 29de September 1841, navnlig hvad Sogneveiene angaaer, henviist til en saadan Fordeling af større Udgifter paa Herredet. Det forekommer mig, at den hele Veivedligholdselse og det hele Veianlæg for Sognenes Vedkommende blive saa uhenfigtsmæssige, som muligt, naar Sagen indskrænkes til kun at angaae de enkelte Sogne for sig, idet der da ikke er Nogen, som samler de herhenhørende Forpligtelser i sin Haand, og som kan paasee, at de fyldestgøres, ikke blot for et enkelt Sogns, men for alle Sognes Vedkommende. Naar 3 Sogne ligge ved Siden af hverandre, da kan det kun lidet nytte, at de 2, der ligge yderst, vedligeholde de gjennem Sognene løbende Veie godt, naar det midterste Sogn lader dem ligge usfuldkomment hen; dette kunne de Veifarende ikke vel være tjente med. Det Tilsyn, som omhandles i det foreliggende Lovforslag, og som skal føres af Amdraadene, vil jeg vel ikke sige, at det er umuligt at føre, men, at det ikke vil blive ført, derom er jeg ganske forvisset. Der er jo dog nu engang ikke nogen stærk Sands i hele Befolkningen for at have gode Veie; vi ere endnu ikke komne saa vidt, at vi sætte overordentlig megen Priis paa Tid eller Arbeidskraft, og vi see derfor ikke blot i Landsbyer, men ogsaa ved Herregaarde paa de forskjellige Steder, hvor det er overladt til de Vedkommende, hvorledes de ville vedligeholde Veiene, at man om Efteraaret og Foraaret sædvanlig kjører i med sin Vogn indtil op til Aalen. I denne Retning er der virkelig ikke nogen saadan Sands tilstede hos Befolkningen, at man kan henvise til den som givende den fornødne Sikkerhed for, at Veiene i det Hele taget ville blive godt vedligeholdte. Erfaringen